

DE POSTRIJDER

DER PROVINCIE LIMBURG.

Men schrijft in

te Tongeren, bij M. COLLÉE, uitgever & eigenaar van dit blad, groote Markt, n° 51.

De Postrijder verschijnt 's dinsdags 's donderdags & zaterdags.

Abonnement

binnen de stad, 7 fr. per jaar.
buiten de stad, 8 fr.
Een blad afzonderlijk, 15 centimes.
Aankondigingen, 15 centimes per drukregel.

TONGEREN, DEN 3 SEPTEMBER.

Begravenis van M. de Theux.

Om de bijzonderheden te volledigen welke wij verleden dinsdag medegedeeld hebben over de begrafenis van den heer graaf de Theux, geven wij hierachter de redevoering uitgesproken door Mgr Dechamps, aartsbisschop van Mechelen.

Ziehier in welke woorden de welsprekende prelaat zich uitgedrukt heeft:

Mijnheeren,

De dood van M. graaf de Theux van Meylandt heeft waardig deszelfs edele leven gekroond.

Bij het droevig vernemen dat hij overleden was, is er in het gansche land een kreet van droefheid opgegaan: allen vereenigden de stem, *vox multitudinis*, om den lof van zulken grooten man te maken. En niet zonder rede: het vaderland immers verliest in hem eenen zoon die gelijk een kind zijne moeder lief had. In hem verliest het onafhankelijke België eenen beroemden vertegenwoordiger; de koning eenen getrouwen dienaar en eenen oprechten staatsman, en de Godsdienst eenen getrouwen en onverschrokken christenen.

Sedert dat het Belgische volk, hetwelk als intie zich steeds dankbaar toont, zelfs onder vreemd beheer, eigenlijk een eigen zelfbestaan geniet, blijven er verschillende historische namen onuitwisbaar voor deszelfs nakomelingschap geboekt: doch geen naam zal vlekkeloos tot de nakomelingschap overgaan dan die van graaf de Theux.

Als lid van het nationaal congres, waar zijne spraak, allen ijdelens glans verwijderende, door onwederlegbare redenering allen den mond sloot; zij was zoo verheven, dat allen welke aan zijne woorden gehoord waren, den naam van dezen afgevaardigden vraagden; het is in die onderhandelingen, welke een der bijzonderste punten onzer geschiedenis uitmaken, dat graaf de Theux een bijzonder aandeel had, ja dat zijne stem dikwijls het meest in de weegschaal goldde.

Sedert dien tijd af heeft hij altoos deel gemaakt der wetgevende Kamers: Leopold I, die het hart en den geest der menschen zoo wel doorgrondde, nam graaf de Theux eerst op in zijnen raad, en naderhand nogmaals werd hij hiertoe geroepen en aangesteld.

Doch in eene zaak schijnt hij altijd uit; afgevaardigde of minister, hij was overal het opperhoofd; en dit moet ons geenszins verwonderen; immers bij een zeldzaam talent vereenigde hij twee zaken nog veel zeldzamer: de wijsheid en het karakter.

Moest ik dit hier bewijzen, zoo zou ik de nationale geschiedenis van over eene halve eeuw moeten opnoemen, dit verwacht gij toch niet van mij. Anderen zullen deze taak ten volle en op hun gemak vervullen; de mijne is, hier aan de voeten van het altaar hem de erkentenis uitdrukken van allen en wel bijzonder die der kerk in België, en in graaf de Theux doen uitschijnen hetgeen groot is voor het geloof: de eenheid van zijn leven.

En spreek ik zoo, mijne heeren, zoo wil ik geenszins bedoelen, de eenheid van het zoo gezegd politieke leven, wiens lof andere meer bevoegde stemmen zullen vernoemen, gelijk ik u zoo even zegde; neen ik bedoel eene andere eenheid, welke meer verheven is, de eenheid van zijn privaat en openbaar leven, de eenheid van zijn leven, dat in alle omstandigheden oprecht christelijk was.

Hij was christen, en hij wist waarom; altijd gereed om rekening van zijn geloof te geven, gelijk de prins der apostelen het van iedereen vereischt was het voor graaf de Theux een geluk van met dat gezond oordeel, aan hem zoo eigen, de vaste grondstelsels der godsdienstige zekerheid zich voor te stellen; en inderdaad had hij die zekerheid gelijk wij zelf meer dan eens hebben kunnen opmerken.

Hij aanzag immers de kerk als levendig afbeeldsel en bepaling van het christendom, welk het Evangelie tot ontwerp heeft; het is daar dat hij de eeuwige waarheid ontdekte en derhalve ook, de maatschappelijke waarheid, het licht dat de ziel verlicht en de wereld beschaaft; ook wendde hij alle middelen aan om aan die kerk te verzekeren de volle vrijheid van hare heiligmakende en beschavende werking.

Van den beginne zijner intreding in het openbare leven, heeft hij zijnen naam groot gemaakt door eene daad, vergeten misschien van hen die slechts het oppervlakkige der zaken beschouwen; ondersteund door het opperhoofd van ons stamhuis, handhaafde hij de vrijheid van een apostelschap, dat men wilde boeien, namelijk het apostelschap der missiën en publieke geestelijke retraiten, die bronnen van herstelling, verzoening, en van oprechten troost zijn, ik zeg niet voor duizende, maar voor miljoenen levens.

Zijnen langdurigen levensloop doorkampte hij uit er herte voor eene andere hoog noodzakelijke vrijheid, voor die van het christelijk onderwijs, hetgeen ook ernstig wilden de stichters onzer nationaliteit.

Geleerd door de geschiedenis en bijzonder door die van onzen tijd, wist hij wat van de volkeren komt, welke buiten den godsdienst leven. — Onafscheidbaar dan was voor hem de toekomst der vrijheid van die van het geloof, hierdoor alleen hoopte hij de eerste te bevrijden van die overdevenheid die haar te niet kan doen.

De vrijheid der christelijke werken vond in hem ook eenen even heldhaftigen verdediger. Hij kon

niet begrijpen hoe de wet of het bestuur zich gierig of verdenkend zouden kunnen toonen jegens moedige werklieden en edelmoedige weldoeners der maatschappij, jegens die, welke klaarblijkend hun leven ten beste geven, om te ondersteunen de armen, de kleinen, de zwakken, de grijsaards, de weezen, de krankten en de andere van de wereld verlatene schepsels, in een woord aan de geliefkooden van Jesus-Christus.

Het is door dien strijd voor de vrijheid van het apostelschap van het onderwijs en de liefdadigheid dat in zijn openbaar leven, de graaf de Theux dezelfde was als in zijn privaat leven eveneens gehecht aan het geloof dat het eene en andere leven verlichtte.

Doch was die eenheid van leven een troost voor hem in alle omstandigheden, het was wel bijzonder bij zijn afsterven.

Op het oogenblik dat men voor God moet komen Mijnheeren, gevoelt en ziet men klaar dat er slechts één leven te beoordeelen is, één alleen, gelijk er maar één ziel, één wet, één rechter des gewetens bestaat. Het is dan dat hij het opdagen dier zoon van rechtvaardigheid, verdwijnen als een droom allen die besprokene onderscheidingen.

Gelukkig is hij die op dit oogenblik kan zeggen, gelijk heft kunnen doen de groote burger, de edele kristen, dien wij komen te verliezen: ik heb niet gescheiden de zaken die God vereenigen wil; de menselijke wet van de goddelijke, de dienst des vaderlands en des konings van den dienst van God. Ik heb den goeden strijd gestreden; ik heb mijne loopbaan afgemaakt; ik heb het geloof bewaard.

Dat geloof, Mijne Heeren, heeft hij niet alleen bewaard, hij heeft het zonder vrees beleid, en zeker zult gij u nog herinneren die eenvoudige groetheid waardoor hij onlangs van Onzen Heer Jesus-Christus sprak in het nationaal parlement. Hij heeft dan de wereld verlaten met het recht dat waarlijk bejuichendwaardig is, van in hem verwezentlijkt te zien dit onfaalbaar woord: *Die mij zal beleid hebben voor de menschen, dien zal ik beleiden voor mijnen vader.*

Wil dit zeggen, Mijne Heeren, dat hij geen geboden meer noodig heeft? Maar wie kan er toch zonder?

De geleerdste mannen in de zaken van God, denken dat gewoonlijk bij het afsterven, de kloekste zielen de gemeenschap der Heiligen noodig hebben.

Iedereen van ons heeft duizendmaal herhaald: *Credo communionem Sanctorum*: wel dan! dat ons liefde eene getuigenis van ons geloof zij. Volgen wij aanhoudend met onze geboden en sacrificiën de ziel, die ons verlaten heeft, opdat zij indien zij nog eenige vlek uit te wisschen had, weldra moge genieten van het aanschijn van dien levendigen God, van Hem die de eeuwige oppermacht, de eeuwige waarheid, de eeuwige schoonheid, de eeuwige liefde, het eeuwige leven is.

MANIFESTATION

EN L'HONNEUR

de Mr Louis JULLIOT

à l'occasion de la

25me année de ses fonctions parlementaires

Des listes de souscription sont déposées chez

M. A. SLEGERS, président de la *Concordia*.

F. CAIMO, président du *Cercle*.

F. MEYERS, échevin.

J. COART, conseiller communal.

H.-D. VROONEN, id.

M. COLLÉE, éditeur du *Courier du Limbourg*.

Op den markt van Tongeren van heden donderdag waren te koop gesteld 265 koeien, 48 kalveren, 20 schapen, 182 vette varkens en 1107 magere varkens.

L'INDICATEUR BREVETÉ des heures de départ & d'arrivée des convois des chemins de fer belges pour le mois de **September 1874**, est en vente chez M. COLLÉE. Avec carte. Pr. 25 centimes.

BINNENLAND.

Men schrijft uit Brussel:

De aankomst van maarschalk Bazaine wordt gelogenstraft.

De maarschalk is nog altijd op het kasteel van Fayembois (Luik) waar hij tot vrijdag eerstkomende zal verblijven.

— De *Independance* meldt dat naar alle waarschijnlijkheid de heer Fontainas zich dezen avond gevangen zal geven.

Brussel zal dus twee raadsleden in het gevang hebben: de heeren Fontainas en Delecoese!

— De politie van St-Jans-Molenbeek heeft een persoon aangehouden, die deel had gemaakt van de *Commune* van Parijs, en wiens uitlevering door het Fransch gouvernement was gevraagd.

— Een tamme haas te Watervliet, is deze week een jaar oud geworden. Het dierje wordt hoe langer hoe meer aan het huiselijk leven gewoon en schijnt daaraan de voorkeur te geven, want onlangs was hij eenige oogenblikken aan de waakzaamheid van zijnen meester ontsnapt en liep op het achterhof, waarna hij weer binnenkwam om in plaats

van zijnen meester, de vrouw die hem oppast, te streelen en te likken. Het is zonderling om zien hoe de haas speelt met zijne meesters jachthond!

— Men schrijft uit Antwerpen, 1 september:

LUCHTVAART VAN GODARD. — Duizenden en duizenden nieuwsgierigen waren zondag namiddag op de Gemeenteplaats vereenigd, om de opstijging in ballon van M. Godard, bij te wonen — een spektakel dat wij hier in eenige jaren niet gezien hadden. De naam van Godard deed er iets toe: men kent hem als een ervaren luchtreiziger, en men was als vooraf zeker, dat de onderneming zou gelukt zijn.

Een overschoon weer begunstigde de opstijging. Ten vier ure begon men de voorbereidings. De groote ballon is echter niet kunnen gebruikt worden, aangezien hij bevonden werd, niet in volkomen orde te zijn. Het is dan ook de *Météore* die met gas werd gevuld, en de reis zou aanveerden.

De nauwgezetheid is de plicht der koningen; dat had men van M. Godard kunnen zeggen; want weinige minuten voor zes ure, werden de koorden gelost en majestueus steeg de *Météore* in de hoogte, onder de toejuiching des publieks.

M. Eug. Godard was niet alleen: behalve zijn zoonje, een knaap die reeds meer dan eens mee de lucht in vloog, bevonden zich in de schuit MM. Aug. Michiels, Ferd. Nauts, Vandermeeren, de Meyer en Aug. Schmidt.

Op zekere hoogte liet M. Godard eenen aap in eene kooi, door middel van een valscheren naar beneden. Langzaam naderde dien wonderlijken boodschapper den grond en kwam op het dak van een huis terecht, waar hij door de aanwezigen als een welkomen gast werd binnen gehaald.

De *Météore* nam de richting van Merxem en in 25 minuten was hij te Hoogboom. Twee der reizigers moesten daar worden afgezet. M. Godard, als een ervaren stuurman en zeker van zijn stuk, daalde stil en rustig neer, en kwam te recht, op eene weide, achter het kasteel van baron Ed. Osy de Wynchen.

MM. De Meyer en Schmidt zagen niet zonder spijt, de *Météore* zich weer in de lucht verheffen, om ditmaal de hoogte van 5540 voet te bereiken.

Men was over de gemeenten en gruchten Capellen, Brasschaat, Gooreind, Wuestwezel, Neer (Loenhout) heengedreven, om eindelijk te Groot-Zundert neer te dalen. De avond was overschoon. De *Météore* naderde langzaam den grond. De bevolking van Groot-Zundert liep te samen bij het zien van dat voor haar vreemd tooneel. Het was 7 ure 50 minuten toen de ballon grond rakte.

De ballon werd op eene kar geladen en arriveerde hier ten 9 ure.

Voor de reis van toekomstigen zondag hebben zich verscheidene personen doen inschrijven.

— Dokter *** die misschien meer menschen

naar de eeuwigheid gezonden heeft dan twintig mitrailleurzen, droeg eens eene broek die hem niet goed stond bij zijnen kleermaker terug.

— Gij kent uwen stiel niet, zegde hij, want uwe klanten moeten altijd terugkomen.

— De uwe niet, antwoordde de kleermaker, gij zorgt er voor dat zij u niet meer komen lastig vallen.

BUITENLAND.

Amerika.

EEN NATUURWONDER.

Wij ontleenen aan den *Courier of San-Francisco* enige wetenswaardige bijzonderheden over eene bron, van den naam van *Gaz Spring*, en die gelegen is op ongeveer eene halve mijl afstand van de Banlette spring, in de bergen.

De *Gaz spring* is misschien de grootste zeldzaamheid der bergen. Het water der bron is koud als ijs, maar schuimt, alsof het kookte. Het wonderlijkste echter is, dat de inademing der dampen, welke uit de bron opgaan, onvermijdelijk den dood voor gevolg hebben.

Er bestaat niets, dat leven bezit in een omtrek van 100 ellen rond de bron. Indien er vogels over heen vliegen, vallen zij dood neer.

Wij hebben de proef genomen met eene hagedis, welke wij eenige voeten boven de oppervlakte van het water der bron hielden. Zij was dood in minder dan twee minuten.

Om een man te doodden door de uitwaseming der bron, zijn er 20 minuteu noodig. Wij bleven er ongeveer vijf minuten, en reeds gevoelden wij eene zekere loomheid door al de leden en kregen draaisissen in het hoofd.

EEN BRANDENDE WAGEN.

De genaemde Friend en zijne vrouw reisden langzaam, in hunnen wagen van Origen naar Nevada, gevolgd door den schoonvader van Friend, die eene kudde vee en paarden geleidde.

Eensklaps, toen zij nog twee mijlen van Starveout-Station verwijderd waren, ontdekten zij, vol schrik, dat hun wagen in brand stond. De oorzaak dezer ramp was, een doosje fosfoorstekjes, dat vuur had gevat. Friend en zijne vrouw sprongen van den wagen; deze verdween in de richting der statie, daar de muilezels, die er voorgespannen waren, met drift vooruit galoppeerden. De wagen verbrandde het graan, dat langs de baan groeide en liet aldus eene lange vuurstreep achter zich. De verschrikte muilezels liepen verscheidene male met bliksemsnelheid rond de statie, altijd het brandende rijtuig achter zich slepende, en staken

de struiken in brand tot in de nabijheid van eener stal, die vol paarden stond. Gelukkig had de oppasser der stalling, Skeets genaamd, de tegenwoordigheid van geest, om aanstonds water op het struikgewas te werpen; op het oogenblik dat zijne krachten begonnen te verminderen, keerde de wind van het zuiden naar het westen en het gesticht was gered.

Toen de muilezels stilhielden, bleef er van den wagen niets meer over. De steerten der muilezels waren afgebrand, de dieren hadden verscheidene brandwonden bekomen en de geliefkoosde hond der landverhuizers, die bij middel eener ketting aan den wagen was vastgehecht, is levend verbrand.

Politiek overzicht.

Men verzekert uit goede bron dat de heeren van Ludloff en van Hatzfeld, ministers van Oostenrijk en Duitsland, bevel ontvangen hebben te zelfder tijd hunne geloofsbriefen aan het kabinet van Madrid te behandigen.

De Hongaarsche dagbladen houden zich veel bezig met een feit, dat wel tot eene botsing tusschen het koninklijk gouvernement van Hongarië en Rumanie zou kunnen leiden. Eene gewapende Rumanische bende, aangevoerd door eenen officier van het leger, is op het Hongaarsche grondgebied gekomen, heeft er kudden vee weggehaald, en eenige Hongaarsche onderdanen gevangen genomen. De *Pesther Lloyd* ziet hierin eene misdaad, die wraak roept, en zegt, dat het gouvernement niet moet tevreden zijn met de oppervlakkige verontschuldgingen, die het kabinet van Bucharest zou doen, om de zaak te onderdrukken.

De *Opinion* loochent het nieuws door eenige dagbladen medegedeeld, betrekkelijk ministeriele veranderingen in Italië. De raad der ministers moet zich vereenigen maar alleenlijk om over de maatregelen betrekkelijk Sicilië te beraadslagen.

De *Politica* antwoordende op eene brief uit Madrid door den briefwisselaar van den *Journal des Débats* gezonden, over eene mogelijke tuschenkomst van Duitschland in de zaken van Spanje sprekende, verklaart, dat de raad der ministers deze kwestie nooit besproken heeft en ze niet zal bespreken.

Rusland heeft de redenen bekend gemaakt, die het genoot hebben om zich niet aan te sluiten bij andere mogendheden, die het gouvernement van maarschalk Serrano in Spanje erkend hebben. De *Weener Presse* deelt den verkorten inhoud eener depeche mede, dragende de dagteekening van 19 augustus. Het Russisch kabinet aanziet het gouvernement van maarschalk Serrano als een voorloopig dictatuur, en bestatigt dat dit gouvernement zelfs niet erkend is door zijn eigen land. Daarenboven is het van oordeel, dat de diplomatische erkenning des kabinetts van Madrid eene inmenging in de zaken van Spanje daartelt, dewijl men daardoor eene der twee in strijd zijnde partijen zou in de hand werken. Het Russisch kabinet zal dan eerst het Spaansch gouvernement erkennen, wanneer het op wettige grondslagen zal berusten, en waarborgen van duurzaamheid aanbieden.

De heer Ruiz Zorilla, oud-opperhoofd der radicale partij in Spanje, treedt eindelijk de republiek bij. In eene onderhandeling, die hij met zijne politieke vrienden op het Escorial had, heeft hij verklaard, dat het voorloopig en onbepaald gouvernement van maarschalk Serrano aan Spanje niet voldoet; dat men, om tegen de Carlisten te worstelen, een gouvernement moet hebben, welk eenen naam draagt en eene toekomst heeft. Hij stelt dus de uitroeping van de Republiek voor. Eindelijk eischt hij te volgen als politieke gedragslijn de vereeniging van al de liberale fractiën, onder republikeinschen vorm en onder het voorzitterschap van maarschalk Serrano.

Maarschalk Zabala, Vittoria willende proviandeeren, is door Alvarez, general der Carlisten, nabij Puebla-de-Arganzon verslagen, en zijne legebenden zijn naar Armonon terug gestooten.

Lomo, van Vittoria komende om Zabala te verwoegen, is onmiddellijk terug gekeerd, zonder het conoel, dat hij geleidde.

Serrano doet door de dagbladen van Madrid het tegenovergestelde zeggen. Oude gewoonten zijn kwaad om laten!

Het beleg van Puycerda wordt voortgezet. De generalen Lopez Dominguez en Arando rukken er op aan met tien duizend republikeinen. Men meldt uit zekere bron, dat Puycerda op het punt is in de macht van het koninklijk leger te vallen, hetwelk er reeds bijna meester van geweest is na eene geweldige aanval, door een bataillon vrijwilligers gewaagd.

De *Ostdeutsche Zeitung* heeft uit goede bron vernomen, dat de pruisische minister van eerediensten, aan het bestuur van Posen gevraagd heeft, om zoohaast mogelijk de lijst der zusters Karmelieten te bekomen, welke niet in Duitschland geboren zijn. Het dagblad zegt, dat de uitdrijving dier geestelijke zusters eerstdaags zal plaats hebben.

Een brief uit Posen, onder dato 27 aug. zegt, dat deze geestelijke zusters bijna allen toevoeren aan adellijke families in België en Frankrijk.